

מאת יגאל לביב

עזות המצח של אייזנברג ושאוּלי

ב-1 ביולי השנה כתב אלי שובל, האחראי למימון והשקעות במינהל-התיירות הממשלתי, את אחד המיכתבים החריפים ביותר שכתבו אי-פעם עליי עובדי-מדינה.

היתה זו תשובתו לבקשה, שהוגשה לי אישור השקעה של 20 מיליון לירות, בשיעור פרויקט בקיסריה. מדינת-ישראל התבקשה להלוות כמחצית הסכום בריבית

משקיע אייזנברג וילות פרטיות

נמוכה, וללא הצמדה, בנימוק כי מדובר בשיפוץ מלון בהתאם לתנאי ההלוואות למלונות.

המבקשים היו קבוצת משקיעים של איס-המסתורין הבינלאומי, שאול איי-זנברג, יחד עם המיסעוד רפי שאולי, שרכשו את הפרוייקט ב-1.4 מיליון דולר. סיבת המיכתב החריף היתה בדיקה, שהעלתה כי מדובר במקום שחדל מזמן להיות מלון, והוא שכונת-וילות למגורים פרטיים. אייזנברג ושאוּלי ביקשו לממן את שיפוץ הוילות הפרטיות שלהם בכספי הלוואות-הפיתוח הממשלתיות.

הפרוייקט הקרוי "נופש חוף קיסריה - מלון סמדר" אושר כמלון-דירות בשנת 1962, ונבנו בו בניין מרכזי לשירותים לוילות שהקיפוהו. הוילות נמכרו לי פרטיים, שגרו בהם חודש בשנה, ויותר הזמן היו אמורים להשכירם כדירות-מלון. הבונה היתה חברה זרה של היהלומן פר-ט-הרגל דויד רנד, שיוצג ע"י עוה"ד שמואל תמיר וחברת ביטרון. ב-1972 רכשה את המלון מכונס-הנכסים קבוצת אנגלית של כמה משקיעים, שקיבלו הלוואות גדולות נוספות לצורך המלון, ובנו כמה וילות. בשנת 1976 נסגר בניין השרותים, והוילות שימשו את הרוכשים בלבד. בסוף 1978 נרכש הפרוייקט על-ידי חברת "טריאנגולר טריידונג" של אייזנברג, יחד עם קבוצתו של רפי שאולי. על כל הפרשה כתב אלי שובל אל ראשי מישרדו כך:

"כיום מכשירים הבעלים את הבניין הנוכחי וסביבותיו לקייט-ילדים למשך הקיץ. הקייטנה תהיה אכסלוסיבית, ו-תופעל על-ידי חברת "מגדים", בבעלות רפי שאולי, שיפעיל במקום גם מיסעדה סינית, וכן את בריכת-השהייה. בעלי החברה מבקשים להפוך את ה-

בניין המרכזי וסביבותיו לקאנטרי-קלאב. כל הנאמר מציג תמונה ברורה ביותר. זה שנים שהמקום אינו משמש כמלון, וכ-נראה חלפו לפחות 10 שנים מאז נמכרו כל הוילות לבעלים פרטיים. כיום יש במקום שכונת-וילות רגילה, ונעשים מאמצים על-ידי הבעלים החדשים לשפר את המקום. הצגת התוכנית הראתה כי בכ-100 וילות לבנות עוד 100 וילות למכירה, וכן שוקלים הקמת מלון בן 100 חדר, ברמה של חמישה כוכבים. הם מי-שוכנעים, אומנם, כי אין מקום למלון נוסף בקיסריה, אך במידה שיחליטו על הקמת מלון כזה, הם מתכוונים לבנות מעין חוות-בריאות."

"מסקנות הבדיקה: מישרד-התיירות והחברה לפיתוח-מיפעלי-תיירות מימנו מהלוואות את הקמתה של שכונת וילות בקיסריה, אשר נמכרו כולן לבעלים פרטיים. אומנם בחלק מן הזמן שימשו הוילות גם להשכרה לאורחים, אך מזה כמה שנים נפסקה גם פעילות זו. במשך שנים קיבלו הבעלים הלוואות מתקציב-פיתוח, ולאחרונה קיבלו הלוואה בשנת 1977, זמן רב אחרי שהמקום כבר לא שימש כמלון, והיה שכונת וילות לכל דבר. לא ברור כיצד קרה שהגורמים הנוגעים ב-מינהל-התיירות, בחברה-לפיתוח-תיירות ובמרכז-ההשקעות לא ידעו מה המצב בשטח, והמשיכו לתת הטבות לחברת המלון ולבעלי הוילות. הבקשה הנוכחית למתן סיוע לצורך שיפוץ, כ-20 מיליון לירות, היא ביטוי של עזות-מצח מצד הבעלים או שולחיהם."

"לאור כל זאת אנו ממליצים, וברוח זו אנו משיבים לפניית היוזמים:

- (1) לא יינתנו כל הלוואות או סיוע אחר, לביצוע שיפוץ בשכונת-הוילות הקרויה, מלון נופש חוף קיסריה.
 - (2) מינהל-התיירות ממליץ בפני ה-חברה לפיתוח מיפעלי-תיירות לפעול להחזר מייד של קרן ההלוואה, שלא הוחזרה עדיין על-ידי החברה הנ"ל. כמו כן יש לגבות ריבית מיסחרית, כמקובל בשוק, עבור יתרת הקרן, ועבור הלוואות קודמות, שניתנו מאז נמכרו הוילות לבעלים פרטיים.
 - (3) מינהל-התיירות יבקש ממרכז-ההשקעות לעשות מה שניתן לביטול החזרת ההטבות, שניתנו לפרוייקט זה בתוקף היותו מיפעל מאושר, לפחות עבור התקופה שבה לא שימש כמלון.
 - (4) מודיעים ליוזמים שאין המישרד מתכוון לאשר סיוע כלשהו לבניית 100 וילות נוספות, וגם לא מוכן לשקול עתה הקמת מלון דירות של חמישה כוכבים במקום.
 - (5) יש לגבש נוהל-ליקוח במינהל-התיירות, שימנעו מקרים כגון זה. מיכתב זה נשלח ביולי. האם הוא עשה משהו? התשובה, כמובן, שלילית. מדובר באייזנברג, שטס עם ראש-הממשלה לפני-שנת עם סאדאת, ומי יעז לפגוע בו גם כשהוא דורש דרישות של עזות-מצח ועו-בר על החוק?
- אחת הוילות בקיסריה שייכת לשל-מה הלוי. הוא אחד השותפים במישרד-התיכונן-והיעוץ, "הלוי-תיכונן", שהגיש את הבקשה בעזות-המצח. השותף הוא דן תיכונן, יושב-ראש מועצת-המנהלים (בש-כר) של "שיכון-ופיתוח", ומקורבו של גידעון פת.

מקצצים בסובסידיות

ונחנים למוסדות-דת

שר-האוצר הודיע לאחרונה לכנסת על שורה ארוכה של התחייבויות של האוצר למתן הלוואות לא-צמודות, כאשר האוצר צר מבטח את הלווים מפני עליית המדד או ירידת הלירה נגד הדולר. לכל ה-התחייבויות הללו אין צורך באישור ועדת-הכספים, בהתאם לסעיף 16(ב) לחוק התקציב, 1978.

ההתחייבויות כוללות תקופה מ-1 באוקטובר 1978 ועד 31 במרס 1979. בין ההתחייבויות למיפעלי משק: "ידי-עות אחרונות" - 52 אלף דולר, למכונת-הדפסה רוטציונית; "מרום שירותי אוויר" - 181 אלף דולר, לשני הליקופטרים; "כימאוור" - 203 אלף דולר, לשלושה מטוסי "טליר"; "קרן מושבי הפועל המזרחי" - 10 מיליון ל"י, ללא פירוט. המוסדות הבאים קיבלו הלוואות בלירות למוסדות-דת ולבתי-כנסת בסכום כולל של 28.2 מיליון לירות: הרשויות המקומיות של תרשיחא, נשר, רחובות, אילת, מטולה, נצרת, ירושלים, יבנה, רמת-לה, אשקלון, אשדוד, חדרה, בני-ברק, רמת-גן, תליאביב, חיפה, טבריה, ראשון-לציון, עתלית, נתניה, אור-יהודה, כפר-חב"ד, "מרכז למורשת היהדות", מוסדות קרעטשנוף, ישיבת "אור ישראל" בפתח-תיקווה, בית-מידרש כולל אברכים רחובות, ישיבת מיגדל-אור.

הריזלים באים

משרד-האנרגיה והתיירות הבנוין העל-תה שוב את השאלה מדוע אוסרים על הישראלים לנסוע במכוניות בעלות מנוע דיזל, הצורך סולר ולא בניזין. באחרונה אמר שר-האנרגיה, יצחק מודעי, כי מישרדו בודק המלצה להתיר שימוש ב-מנועי-דיזל ברכבי-נוסעים, לחסכון בבניזין. הסולר ניתן להשגה בשוקי העולם ביותר קלות מאשר בניזין, וגם מחירו נמוך יור. בישראל במיוחד נמוך מחיר הסולר

"אליטליה" חכנים

איירבאס לישראל

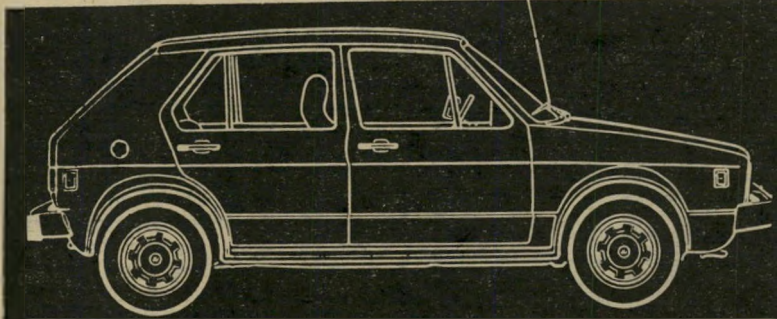
חברת "אליטליה" תכניס את המטוס "איירבאס" לשימוש בקו תל-אביב-רומא בשנה הבאה, במקום מטוס "בואינג 727" - כך מסר מוריס צרפתי, המישה למנכ"ל החברה ביש-ראל. "האיירבאס" מכיל מספר נוסעים שהוא כפול מזה של ה-727. החלפת המטוס באה ביגלל הגידול במיספר ה-נוסעים בקו. החברה מתכוונת גם להג-ביר את מיספר הטיסות השבועיות שלה. כיום היא סטה שש פעמים בשבוע. צרפתי מסר כי החברה שבעת-רצון מן-הקו שפתחה מישראל למיזרח-הרחוק.

למה כדאי להגיש

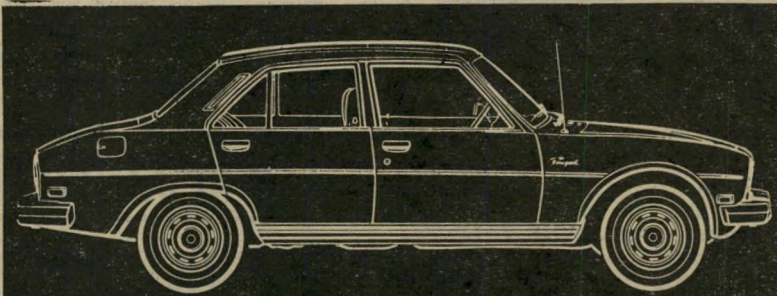
חשבון הוצאות שלא יזכר?

כמה אנשי-עסקים ממולחים הסבירו לי מדוע הם מעבירים למס-ההכנסה, מי-דיו שנה, חשבונות-הוצאות על סכומים גדולים ככל האפשר, ביודעים כי מרבית החשבונות לא יזכרו על-ידי פקיד-השר-מה, והם ישלמו עליהם מס מלא. כאשר רושמים סכום כהוצאה נגד קב-לה, אין משלמים על הוצאה זו (או מקב-ליס חזרה, בקיוזו חשבונות) את מס-ערך-מוסף בשיעור 12%. כאשר פקיד-השומה אינו מכיר בהוצאה כפטורה מ-מס, אין הנישום משלם את מס-ערך-מוסף, שקיבל חזרה עת הגיש את החש-בון. כך הוא מרוויח עוד 12% על כל הוצאותיו.

לישראל, אך הוא דומה ל"גולף". צרי-כת-הדלק שלו היתה במיבחן האמריקאי 16.1 קילומטר לליטר בממוצע עירוני ובינעירוני. מכונת "פ'זו 504" זכתה בשבחים

VW Rabbit

Peugot 504

10.2 קילומטר דליטר
רק בסולר

רבים במיבחנים, והגיעה לצריכת-דלק מ-מוצעת של 10.2 ק"מ לליטר. "אולדס-מוביל קאטלס" צוינה כבעלת מופל-מעשן, וצריכת-הדלק שלה היתה 9 קי-לומטרים לליטר. "אולדסמוביל דלתא 88" - 7.8 ק"מ לליטר. "האולסמובילים" נזקקים להחלפת שמן ופילטר כל 4500 קילומטר, לעומת 12 אלף אצל ה"ראביט". גם ה"פ'זו" מח-ליפה שמנים ופילטרים כמו "אולדס-מוביל".

לעומת הבניזין, והשימוש בו חוסך לנהג יותר מחצית הוצאות-הדלק. גם באמריקה, שבה מחירי הסולר נמו-כים רק בקצת ממחירי הבניזין, החל ב-קוש מדהים לרכבי-נוסעים במנועי-דיזל. ביטאון איגוד-הצרכנים האמריקאי מביא, בחוברתו האחרונה, סקר על מכוניות-נוסעים בעלות מנוע דיזל, המוצעות שם. המכונית המומלצת ביותר היא "פולקסוואגן" מדגם "ראביט" בעלת מנוע-דיזל, ה"ראביט" אינו מיובא עדיין

הלירה האנגלית ואנו

כאשר נפרדנו מן האנגלים, היתה הלירה הישראלית שווה ללירה אנגלית. כיום 60 לירות ישראליות שוות לירה אנגלית אחת. הווה אומר, מאז ועד היום הפסידה הלירה כל שנה 200% מערכה. הייפלא שהאנגלים מסרבים לקבל אותנו חזרה?